

8.6.2015

1 Asia

Helen Sähköverkko Oy:n toiminta mittauspalveluissa ja sähköliittymän kytkennässä

2 Osapuolet

Helen Sähköverkko Oy, Helsinki

Toimenpidepyynnön tekijä: Zähis Oy, Vantaa

3 Ratkaisu

Kilpailu- ja kuluttajavirasto jättää asian tutkimatta.

4 Asian vireilletulo ja selvitystoimenpiteet

Zähis Oy on 7.3.2014 tekemällään toimenpidepyynnöllä pyytänyt Kilpailu- ja kuluttajavirastoa ryhtymään toimenpiteisiin sen vuoksi, että Helen Sähköverkko Oy edellyttää sähköurakoitsijaa takaamaan mittauspalveluiden maksun sähköliittymän kytkemisen yhteydessä.

5 Asiaselostus ja ratkaisun perustelut

Toimenpidepyynnöntehtäjän virastolle antamat tiedot

Toimenpidepyynnön mukaan Helen Sähköverkko Oy syyllistyy kilpailulain 5 ja 6 §:n kieltämään menettelyyn kun se kieltäytyy ottamasta vastaan sähköpostitse toimitettua sähköliittymän kytkentä- ja mittarointipyyntöä ja ohjaa käyttämään internet-sivuillaan olevaa lomaketta, jossa puolestaan edellytetään sähköurakoitsijaa ostamaan mittauspalveluita. Toimenpidepyynnön mukaan niin sähköverkon liittymä kuin mittaus ja mahdollinen sähköntoimitustapa ovat verkkoyhtiön ja liittäjän tai sähkömyyjän ja sähkökäyttäjän välisiä niin sopimuksellisesti kuin laskutuksenkin kannalta. Sähköurakoitsijaa ei tulisi toimenpidepyynnön mukaan edellyttää tilaamaan mittauspalveluita eikä takaamaan mittauspalveluiden maksua Helen Sähköverkko Oy:lle.

Viraston asiassa soveltama tutkimatta jättämistä koskeva säännös

Kilpailulain 32 § sisältää säännöksen asioiden tutkimatta jättämisestä Kilpailu- ja kuluttajavirastossa. Pykälän 1 momentin mukaan Kilpailu- ja kuluttajavirasto asettaa tehtävänsä tärkeysjärjestykseen. Säännöstä koskevien perustelujen (HE 88/2010) mukaan viraston on suunnattava voimavaransa niin, että se puuttuu ensisijaisesti kilpailun toimivuuden, kansantalouden ja

8.6.2015

yleisen edun kannalta merkittäviin kilpailunrajoituksiin sekä kaikkein vakaviin kilpailunrajoituksiin.

Kilpailulain perustelujen mukaan viraston asettaessa tehtäviään tärkeysjärjestykseen se ottaa huomioon esimerkiksi sen, onko kysymys paljaasta tai vakavasta kilpailunrajoituksesta ja onko kyseessä sellainen periaatteellisesti merkittävä rajoitus, johon tulisi joka tapauksessa puuttua. Arviointiin vaikuttaa myös se, millaisia potentiaalisesti kilpailua rajoittavia vaikutuksia menettelyyn sisältyy, kuinka laajasti kyseinen menettelytapa on käytössä ja kuinka merkittävään taloudelliseen toimintaan tai osuuteen taloudellisesta toiminnasta rajoitus liittyy.

Kilpailulain 32 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan virasto jättää asian tutkimatta, jos ei voida pitää todennäköisenä, että kyseessä on 5 tai 7 §:ssä taikka Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 101 tai 102 artiklassa tarkoitettu kielletty kilpailunrajoitus.

Virasto on tehnyt asiassa tutkimatta jättämistä koskevan päätöksen seuraavin perustein

Viraston tulee lain mukaan käyttää toimivaltaansa kilpailulain tavoitteiden mukaisesti ja asettaa niiden perusteella tehtävänsä tärkeysjärjestykseen. Kilpailulain tavoitteiden mukaisesti viraston tulee keskittyä erityisesti kansantalouden ja yleisen edun kannalta merkittävien kilpailunrajoitusten selvittämiseen.

Toimenpidepyynnötekijän virastolle toimittamassa aineistossa ei ole saatettu todennäköiseksi, että kyseessä olisi rajoitus, joka kilpailulain 1 §:n tarkoittamalla tavalla vaikuttaisi markkinaprosessin toimivuuteen tai talouden tehokkuuteen. Kyse on pikemminkin kahden elinkeinonharjoittajan välinen erimielisyys siitä, millä ehdoilla palveluiden tilaus ja toimitus niiden välillä käytännössä järjestetään, jonka ratkaiseminen ei pääsääntöisesti kuulu kilpailulain soveltamisalaan. Kilpailulain perustelujen mukaan lain tarkoitus ei ole tarjota oikeussuojakeinoja yksittäisten sopimusriitojen ratkaisuun tai suojata elinkeinonharjoittajaa kilpailijan tai kauppakumppanin kohtuuttomilta tai mielivaltaisilta menettelytavoilta, ellei kysymys samalla ole menettelystä, jonka tutkiminen on tarpeen terveen ja toimivan kilpailun turvaamiseksi markkinoilla. Toimenpidepyynnössä esitetyt kilpailunrajoitusepäilyt kohdistuvat yksittäiseen tapaukseen ja rajatulle alueelle, eivätkä siten näyttäisi olevan kansantaloudellisesti merkittäviä.¹ Asiassa ei ole saatettu todennäköiseksi, että kyseessä olisi kilpailulain 5 tai 7 §:ssä taikka Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 101 tai 102 artiklassa tarkoitettu kielletty kilpailunrajoitus tai että asian tutkiminen olisi tarpeen terveen ja toimivan kilpailun turvaamiseksi markkinoilla.

¹ Markkinaoikeus on viimeaikaisessa päätöksessään katsonut, että Kilpailu- ja kuluttajaviraston on ollut perusteltua jättää asia tutkimatta kilpailulain 32 §:n nojalla muun muassa sen vuoksi, että kyseessä on ollut yksittäinen ja alueellisesti rajallinen tapaus. MAO nro 937/14, dnro 2014/231, 22.12.2014.

8.6.2015

Viraston päätös tutkimatta jättämisestä ei sisällä arviota epäillyn kilpailunrajoituksen lainmukaisuudesta. Mikäli virasto saa uutta tietoa, jonka perusteella on syytä epäillä asiassa käsitellyn toiminnan olevan kilpailulain vastaista, virasto ottaa asian uudelleen käsiteltäväksi.

Sovelletut säännökset

Kilpailulain (948/2911) 1 § ja 32 §

Muutoksenhaku

Kilpailu- ja kuluttajaviraston tässä asiassa antamaan päätökseen saa hakea muutosta markkinaoikeudelta kilpailulain 44 §:n mukaan siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Lisätiedot

Lisätietoja antaa erikoistutkija Sofia Ylieskola, puh. 029 505 3328, etunimi.sukunimi@kkv.fi.

Apulaisjohtaja

Valtteri Virtanen

Erikoistutkija

Sofia Ylieskola